

Onderwerp	Covid-19 en noodprocedure palliatieve sedatie bij dyspnoe	
Versie : V1.0	Datum : 09/04/20	
Eigenaar : Marc Tanghe Goedkeuring : Nathalie Fierens	Status : Definitief	
Doelgroepen : alle verzorgingseenheden	Communicatie : mail, intranet	

Voor wie

Dit protocol is bestemd voor patiënten met een **ernstige ziekte**toestand waar **intensieve zorg niet aangewezen** is **OF** waar een **beslissing tot behandelingsbeperking** is genomen. En die ernstige **symptomen van kortademigheid** vertoont:

verstikkingsgevoel,	agitatie,
cyanose,	tirage,
tachypnoe (snelle, oppervlakkige AH),	trekken van de neusvleugels,
tachycardie,	reutel aan het einde van de expiratie.

Opgelet: er is niet altijd een verband tussen de saturatie en het verstikkingsGEVOEL van de patiënt, baseer u op het klinisch beeld van de patiënt

Doel

Het comfort verbeteren van een patiënt met een beperkte levensverwachting, in ernstige ademnood. **Het overlijden** van de patiënt is **te verwachten** of zelfs zeer waarschijnlijk, maar is **te wijten aan de algemene toestand** van de patiënt, en **niet aan deze sedatie**.

Voorzie een basisbehandeling voor het comfort

Van zodra de patiënt één van de **volgende symptomen** vertoont

- dyspnoe
- verstikkingsgevoel
- angst en/of agitatie
- reutel
- Hoge koorts

Raadpleeg hiervoor de procedure Covid-19 en palliatieve zorg In Sint-Jan

Anticipeer op een eventuele verslechtering van de ademhaling

Vooral bij patiënten met volgende **risicofactoren**

kanker, onderliggende chronische pathologie, hartfalen / nierinsufficiëntie...)	of met andere tekenen van verslechtering bewustzijnsstoornissen delier Hoge koorts
---	---

Bereid de palliatieve sedatie voor

- **Informeer de patiënt** en **stel** hem **gerust** dat er een **protocol is voorzien** bij ernstige kortademigheid, leg hierbij de **nadruk op het comfort**
- **Vraag** hiervoor, indien mogelijk, de **toestemming** van de patiënt, zijn familie of vertegenwoordiger
- **Controleer** of de patiënt een vlot doorlaatbare **intraveneuze leiding** heeft, en **kies** hieronder de **overeenstemmende procedure**.
 - Kies de procedure zonder IV lijn als de patiënt geen vlotte intraveneuze toegang heeft.
 - Het is niet nodig een IV lijn te plaatsen
- **Bereid de medicatie en het materiaal voor**
- **Maak een voorschrift** «indien nodig, bij ernstige kortademigheid» (**standing order**)

Protocol voor palliatieve sedatie bij ERNSTIGE KORTADEMIGHEID

Geef de patient een escape-dosis morfine, ofwel 1/10 van de dagdosis, ofwel (indien opioïed-naïef) minimum 5 mg morfine IV of 10 mg morfine IM

	Patient MET IV-lijn	Patient ZONDER IV-lijn
	IV Procedure	IM/SC Procedure
Spuit voorbereiden	Spuit 20 ml luer Lock Midazolam (Dormicum®) 15 mg/3ml Verdun met fysiologisch serum tot 15 ml 1 ml = 1 mg midazolam	1) inductiespuit 5 ml Midazolam (Dormicum®) 15 mg/3ml 1 ml = 5 mg midazolam 2) onderhoudsspuit: spuit 20 ml met 4 ampullen Midazolam (Dormicum®) 15mg/3ml (= onverdund) 1 ml = 5 mg midazolam
Inductie	Injecteer midazolam 2,5 mg (=2.5 ml) traag direct IV	midazolam 5 mg (= 1 ml) IM
Herhaal de inductie	Bij onvoldoende effect na 5 minuten.	Bij onvoldoende effect na 20 minuten.
Onderhoudsdosis	Start tegelijk IV : Spuitaandrijver met midazolam 1 mg/ml Snelheid 1 ml/u	Start tegelijk SC : Spuitaandrijver met midazolam 5mg/ml Snelheid 0.5 ml/u
Dosis-verhoging.	Bij onvoldoende effect : geef IV een escapedosis (= uur dosis van dat moment). Bij onvoldoende effect na 5 minuten, Verhoog de snelheid van de spuitaandrijver met 50 % (1ml/u → 2 → 3 → 4 → 6)	Bij onvoldoende effect : geef IM een escapedosis (= uur dosis van dat moment of minimum 5 mg midazolam). Bij onvoldoende effect na 5 minuten, Verhoog de snelheid van de spuitaandrijver met 50 % (0.5ml/u → 0.75ml/u → 1ml/u)
Maximale dosis	10 mg (= 10 ml) midazolam per uur IV.	120 mg (= 24 ml) per 24 uur SC
Médicaments et matériel à prévoir	Midazolam (Dormicum®) 15 mg/3ml NaCl 0.9%, amp de 20 ml Spuit 20 ml Luer-lock Leiding: Original perfusor-line, REF 8722862 Spuitaandrijver Fresenius Kabi Injectomat MC Agilia	Midazolam (Dormicum®) 15 mg/3ml Spuit 5 ml Spuit 20 ml Luer-lock leiding: Original perfusor-line, REF 8722862 Spuitaandrijver Graseby MS 16 (Bij een spuitaandrijver van Graseby moet de snelheid van ml/u omgerekend worden naar mm/u)

Continueer de overige symptoomcontrole (pijn, dyspnoe, reutels, koorts), zelfs tijdens de sedatie!

Meer weten?

Richtlijnen palliatieve zorg op www.pallialine.be (NI) en www.palliaguide.be (Fr)

Palliatief advies nodig?

Voor bijkomend advies beroep doen op het **Support Team/Equipe Mobile Palliatieve (STEMP)**

		Ma	Di	Wo	Do	Vr
DRIESENS Isabelle Pscycholoog	02/2219060	X	X		X	
FIERENS Nathalie arts	02/2219868	X		X	X	
MIGNON Valerie arts	02/2219869	X		X ¹	X	X
TANGHE Marc verpleegkundige	02/2219080	X			X	X ²

¹ Voormiddag

² 1 week op 2

Tijdens de dagen van het weekend kan je de palliatieve arts van wacht contacteren via de centrale.